

ASSOCIACIÓ ALBA

Seu social: Tàrrega

Àmbit geogràfic: autonòmic

Forma jurídica: associació declarada d'utilitat pública

- 306 persones treballadores
- 95 persones treballadores pertanyents a col·lectius en risc d'exclusió social
- 341 persones voluntàries
- 495 persones sòcies
- 322 persones ateses en serveis a la infància i la joventut
- 92 persones ateses en serveis a la gent gran
- 359 persones ateses en serveis d'atenció a la dependència i la discapacitat
- 130 persones ateses en serveis d'atenció a trastorns de salut mental
- 31 persones ateses en serveis a altres col·lectius en situació d'exclusió social

<https://aalba.cat/ca/>

Breu història de l'organització

1975. Es constitueix l'Associació Alba gràcies a un grup de famílies i amb l'impuls de Càritas Parroquial. Es crea l'escola amb una aula de 4 infants.

1996. Es crea el Centre Especial de Treball amb el servei de bugaderia i la neteja de cotxes que es va fer molt popular a Tàrrega.

2008. Aposta per un canvi organitzatiu basat en l'autogestió dels equips i fomentem la presa de decisions.

2011. Inauguració de les noves instal·lacions de l'entitat gràcies al finançament de l'IRPF. Neix la marca Quàlia per liderar el lleure a l'entitat.

2019. Neix el concepte de Grup Alba, una marca que aglutina a diferents entitats d'economia social que comparteixen valors i serveis.

2020. Apropament dels serveis als pobles on viuen les persones amb la creació de diferents centres de recursos a Guissona, Agramunt i Verdú.

2021. Es continua treballant per apropar els serveis a les persones del territori, flexibilitzant-los al màxim i adaptant-los a les seves necessitats, iniciant també el mateix format en l'àrea d'habitatge - obertura d'una nova llar residència per 7 persones en una comunitat inclusiva i ampliació dels serveis de lloguer social i suports a domicili per potenciar i preservar l'entorn i l'autonomia de les persones-.

Missió

La raó de ser de l'Associació Alba és acompanyar a les persones en la realització dels seus desitjos i il·lusions oferint recursos i serveis de qualitat i promovent un territori inclusiu i compromès.

Descripció de l'activitat

L'Associació Alba és una entitat d'iniciativa social. Té com a objectiu oferir una atenció integral a totes aquelles persones amb qualsevol mena de discapacitat, col·lectius de joves i infants, gent gran així com altres col·lectius en risc d'exclusió, partint de les seves necessitats i els seus interessos i els de les seves famílies, amb la finalitat d'aconseguir el seu màxim desenvolupament humà i la seva màxima inclusió dins la societat, tal com es recull en els seus estatuts.

DESCRIPCIÓ DE L'EXPERIÈNCIA

**ART PER LA INCLUSIÓ -
ART SENSE LÍMITS****Breu descripció**

Després de molts anys atenent a persones amb discapacitat als centres de Tàrraga i Cervera realitzen un procés de transformació organitzativa dels serveis ocupacionals per obrir nous espais, amb una voluntat de ser espais més inclusius i comunitaris a diferents municipis de l'Urgell i la Segarra.

Volen destacar el centre de creació Cal Santacreu, a Guissona, pel gran canvi de model que ha suposat per les persones i per la comunitat tot i haver arrencat amb plena pandèmia. El juliol del 2020 van iniciar l'activitat a Guissona al Centre de Creació Cal Santacreu, impulsat amb la col·laboració de la Fundació Josep Santacreu, el Consell Comarcal de la Segarra i l'Ajuntament de Guissona, amb l'art com eix vertebrador del nostre treball i l'art com vehicle d'expressió, reconeixement i inclusió social.

L'Art Singular pretén valorar i normalitzar l'art creat per persones amb discapacitat dins dels circuits expositius, així com impulsar que cada persona pugui manifestar i desenvolupar el seu talent artístic. A més, l'obertura del centre va permetre apropar els serveis a l'entorn més proper de les persones i garantir el seu acompanyament durant la pandèmia. Tot i la pandèmia, s'han establert relacions directes amb altres col·lectius, s'han teixit vincles amb els diferents agents del territori, han dut a terme i participat en accions amb impacte en la comunitat per contribuir a la inclusió social de les persones amb discapacitat o amb trastorn mental. Estan molt sorpresos dels èxits aconseguits a través de l'art d'obrir les activitats a tota la comunitat fent projectes d'inclusió social.

Aportació de valor de la iniciativa

Aquest projecte d'Art es crea en xarxa comunitària amb la finalitat d'arribar a la inclusió de les persones amb discapacitat de Guissona i de la seva comarca. És un projecte nou, que no ofereix la cartera de serveis i que s'ofereix per tenir continuïtat en el territori i poder-ho plasmar en la resta de poblacions properes a l'associació.

La metodologia que s'utilitza per poder fer seguiment i donar els suports necessaris a les persones es realitza a través de la PCP (Planificació Centrada en la Persona), i gràcies al programa informàtic també es pot tenir constància i fer-ne un seguiment exhaustiu de totes les accions que es realitzen.

Aquest ha estat un procés que s'ha portat a terme amb altres entitats del territori i amb l'Ajuntament de Guissona. I ha tingut èxit per la població, ja que s'han dinamitzat més de 20 accions oferint suports a les persones amb discapacitat i a les persones que s'han interessat per les accions d'Art, com els joves del camp de treball.

Necessitats identificades

Des de les entitats d'atenció a les persones amb discapacitat han d'avançar cap a la personalització i atenció individualitzada per millorar la qualitat de vida de les persones, atenent i oferint suports naturals en entorns comunitaris.

Promovent la desinstitucionalització dels serveis, obrir i sortir de "les caixes" i una participació activa de les persones a la comunitat i la seva contribució a la societat, això ha de permetre assegurar l'exercici de drets de les persones a les quals es dona suport, i ajudarà en la construcció d'una societat més justa, que funciona per a totes les persones.

En l'àmbit de la discapacitat intel·lectual, fa anys que es parla de la transformació dels serveis actuals, serveis que encara tenen una càrrega assistencial important, malgrat que han fet intents d'avançar cap a l'atenció centrada en la persona, presenten dificultats per "trencar" les barreres que dificulten i impedeixen la inclusió social.

I hi ha la necessitat que les persones contribueixin en la societat a través de diferents disciplines, com és l'art, és necessari valorar i normalitzar l'art fet per persones amb discapacitat dins dels circuits expositius, i que tinguin l'oportunitat de manifestar i desenvolupar el seu talent artístic, com també tenen el dret a participar en la vida cultural del territori.

Principals objectius assolits

1. Acompanyar artistes amb discapacitat, problemàtica de salut mental i col·lectius en risc d'exclusió.
  - 1.1 Proporcionar un espai de creació per a realitzar activitats artístiques.
Indicador: Espai amb suport de tres professionals
  - 1.2 Fer seguiment de la seva obra i acompanyar-los en el seu creixement com a artista.
In: Activitat setmanal dirigida per una artista
2. Difondre i implementar projectes de les obres realitzades al centre.
  - 2.1 Donar a conèixer el treball artístic.
In: Accions de portes obertes al propi centre i accions d'Art al municipi
  - 2.2 Participar de projectes amb altres artistes i entitats al territori.
In: Activitat amb Artitudic, Espurnes Barroques i Sötdrom
3. Crear xarxa entre els diferents col·lectius i artistes del territori.
  - 3.1 Potenciar el treball conjunt dels col·lectius i persones del municipi
In: Organització del Camp de treball (Art Urbà) i del concurs de pintura ràpida.
  - 3.2 Realitzar intercanvis amb Centres de Creació similars.
In: Concurs de pintura ràpida amb la categoria d'Artsingular obert a entitats per a persones amb discapacitat
4. Impulsar l'Art i les activitats creatives a Guissona i la Segarra.
  - 4.1 Formar part del programa d'activitats artístiques locals i comarcals.

In: Participació en la Taula de cohesió de Guissona Participació i organització d'actes locals.

4.2 Col·laborar amb les entitats locals per organitzar activitats conjuntament.

In: Col·laboració amb espai jove pel camp de treball i accions amb ajuntament.

Principals resultats obtinguts

El centre pretén ser un espai de trobada i un referent artístic al territori, organitzant activitats artístiques que fins ara no han estat tan inclusives i obertes com es plantejava en un inici a causa de la pandèmia, però han servit per iniciar el projecte començar a fer-ne difusió. Les activitats dutes a terme han estat les següents, amb una participació mitjana de quinze persones:

- Formació i concurs de pintura de Fundació Setba. Classe Magistral a càrrec de Jaime Súnico
- Concurs de pintura 100% Singulars
- Cicle de tallers amb Artilúdic: Motlles, Tèxtil i Pèndul. Reflexió entorn l'art i les diverses tècniques
- Disseny publicitari de cartells
- Concurs de pintura ràpida i mostra d'art al carrer de Guissona
- Camp de treball amb el Casal Jove
- Puzzle Amisol. Col·laboració amb agents de l'entorn
- Fira d'artistes i activitats tradicionals de Tàrraga
- Söt dröm - projecte de moda amb una dissenyadora del territori
- Festival artístic Donart pel dia de la dona.
- Festival musical: Espurnes barroques. Creació i exposició d'obres inspirades en la música barroca
- Exposició de la fornera de Biosca. Fira d'artesanía

A nivell transversal, totes les iniciatives s'han construït entorn una perspectiva inclusiva, no capacitista i ecologista.

S'han realitzat activitats a l'Escola de Música, el Museu Eduard Camps, l'Associació de dones Nèvia i l'Escola de Dansa Montse Esteve amb la finalitat de conèixer a fons els recursos comunitaris propers.

Abast de l'experiència

Un dels objectius prioritaris del 2021 ha estat el d'apropar els serveis a les persones. L'objectiu principal s'ha centrat a consolidar relacions amb la comunitat vetllant per les necessitats i voluntats de les persones del centre. L'eix vertebrador del projecte ha estat l'Art, impulsant activitats i tallers d'art i formació.

Des de l'inici del projecte, s'han realitzat tallers i sessions artístiques per tal de promoure l'art amb persones amb discapacitat i desenvolupar el projecte ArtSingular, motor del centre, tals com taller d'un a dos dies a la setmana, formació amb diferents artistes, i participació en diferents premis, concursos i exposicions. Actualment, i un cop aixecades la majoria de les restriccions, és el moment d'acabar de donar aquest impuls al centre i treballar perquè esdevingui un centre inclusiu, tant de portes endins sent un espai enfocat a l'art i obert al territori, com de portes enfora, participant, creant xarxa amb tots els agents clau de territori.

Persones implicades en l'experiència

Treballadores: 4

Membres equips directius: 12

Sòcies: 12

Ateses: 22

Voluntàries: 10

Altres: 55

(15 professionals externs i 40 persones d'altres col·lectius que han fet ús de l'espai).

Principals factors clau d'èxit

- El treball inclusiu en la comunitat de la Segarra. Les persones amb discapacitat han fet més participació de la seva comunitat, han guanyat amb autonomia per evitar desplaçar-se diàriament a altres municipis.
- El centre ha deixat de ser un espai segregador, exclusiu per persones amb discapacitat per ser un espai inclusiu, més implicació i col·laboració amb altres entitats.
- Una excel·lent resposta de l'acollida rebuda al municipi, d'empreses, comerciants, ajuntament, entitats, ciutadania.
- Millor benestar de les persones i de les seves famílies.
- Fa temps que les entitats han identificat i hem incorporat la comunitat com a entorn d'intervenció i hem vetllat per:
- Promoure la participació de les persones a la comunitat, a través de les activitats de Centre i desenvolupant projectes comunitaris.
- Portant a terme experiències de contribució a la comunitat fent visibles rols socials valorats, amb desenvolupament de projectes personals i grupals en l'entorn comunitari.
- Aquest compromís s'ha de concretar en el foment de mesures que serveixin per aconseguir la igualtat real, establint aquest propòsit com un principi estratègic de la política corporativa i de recursos humans.

Dificultats i reptes superats en el desenvolupament de la iniciativa

Tenen la voluntat de convertir Cal Santacreu en un punt de trobada per a col·lectius i artistes del territori i s'ha creat un Centre d'Art on s'han dut a terme diferents activitats artístiques i on les persones amb discapacitat han trobat un espai de relacions i creixement personal, on es poden relacionar amb altres persones del territori.

Així i tot, aquest ha estat l'objectiu més difícil d'aconseguir i en el que cal treballar de cara al futur. La situació de pandèmia ha condicionat l'inici de la iniciativa, però a la vegada, aquest fet ha estat una oportunitat per redissenyar els serveis que oferim a les persones, cap a suports individualitzats, ajustats a les noves necessitats, incorporant altres formes d'oferir el suport presencial, entorn de la persona i fent ús dels espais comunitaris.

Tal com determina l'OMS, aquest projecte tot el que es proposa no solament pretén ser curós amb la salut i seguretat de les persones, sinó fonamentalment ser respectuós amb la vida d'aquestes, oferint una atenció i suport personalitzat, molt flexible, que s'adapti a les seves característiques, voluntats i necessitats, que tingui en compte el context i aprofiti les oportunitats que ofereix la comunitat.

Elements innovadors que aporta l'experiència

Resulta innovador oferir suports individualitzats per apoderar a les persones amb discapacitat perquè decideixen quines accions volen realitzar i quins objectius de futur tenen.

El treball en xarxa és clau per poder assolir una inclusió real en el territori i per aquesta raó es treballa a través de suports en la mateixa comunitat, realitzant accions obertes i compartides amb l'entorn. Treballen amb un model organitzatiu flexible, amb gran nivell d'adaptabilitat i alhora que permetés certa agilitat en la presa de decisions dels equips de treball, formats en planificació centrada en la persona.

Fomenten la participació de les persones i professionals en les decisions que afecten el futur de l'entitat i de cada persona. Implanten la Planificació Centrada en la Persona a tota l'organització, gràcies al procés participatiu dels equips i famílies, un canvi a l'hora d'entendre i atendre les persones. Es treballa a través d'un pla de treball i avaluant les accions que es realitzen, s'incorpora una eina de seguiment i avaluativa, el programa de gestió és el + integra.

Les accions i activitats estan totes dissenyades en el marc de treball de l'Art, s'acompanya a la persona a fer realitat aquells projectes artístics oberts a la comunitat, donant suport en el seu procés creatiu i d'aprenentatge.

També es treballa en el projecte de voluntariat, per poder arribar a l'objectiu de poder donar suports individualitzats a les persones amb discapacitat. Aquestes persones voluntàries formen part de l'equip que vetlla per l'acompanyament i el creixement de les persones, i també ajuda a obrir els suports a la comunitat i crear xarxa amb altres entitats.

Principals factors que permeten la transferència i replicabilitat

És clau poder avaluar tot el procés i disseny del projecte per poder-lo replicar a altres organitzacions, és la nostra intenció poder explicar tot el procés a altres entitats i també fer-ho en la mateixa organització per tenir un projecte cada vegada més inclusiu; escoltant a les persones, acompanyant-les en les seves decisions i projectes de futur, sempre a prop d'elles i el seu entorn. Creiem que és important apropar els serveis al territori, creant xarxa i comunitat, i així millorar la Qualitat de Vida de les persones amb discapacitat.

Buscar espais no estigmatitzadors en el mateix municipi i donar oportunitats de creixement personal i de tenir experiències noves a les persones.

Sempre lluitant per defensar els drets de les persones amb discapacitat, que ho estem treballant totes les entitats del sector. La Convenció de Drets, ens ofereix un marc excepcional, i està sent una de les palanques per al canvi i transformació, ja no solament dels serveis que actualment coneixem, sinó també per a la revisió i adaptació de la legislació i les normatives que han de vetllar i contribuir per al compliment de la Convenció.

I és en aquest sentit que ens calen iniciatives que impulsin la revisió de l'actual Cartera de Serveis i les normatives que regulen els serveis actuals per oferir un nou marc regulador que vetlli i assegurï la protecció de les persones, els seus drets i llibertats fonamentals.